

**ՀՀ ՎԱՅՈՑ ԶՈՐ ՄԱՐԶ
ՎԱՅՔ ՀԱՄԱՅՆՔ**



Համայնքի 2023 թվականի

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար Մխիթար Մաթևոսյան

**Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 2023թ. մարտի 17 -ի թիվ 21-Ա որոշմամբ
(նիստի ամսաթիվը)**

Վայք 2023

Ներածություն

1. Ներածություն

Տարեկան աշխատանքային պլանի նպատակն է ապահովել տվյալ տարվա համար նախատեսված միջոցառումների իրականացումը: ՏԱՊ-ն ամփոփում է պլանավորված միջոցառումները, արդյունքները և ֆինանսական ներդրումները:

Սույն տարեկան աշխատանքային պլանը կազմված է 2023 թվականի համար:

Այս փաստաթղթի հիմնական նպատակն է նկարագրել Վայք համայնքում 2023 թվականի ընթացքում իրականացվող աշխատանքները:

ՏԱՊ - ում տեղ են գտել միջոցառումներ, որոնց նպատակն է աղքատության հաղթահարումը, տնտեսական աճը, մարդկային ռեսուրսի զարգացումը և սոցիալական իրավիճակի բարփոխումը:

Սույն տարեկան աշխատանքային պլանը գալիս է աջակցելու Վայք համայնքի հնգամյա զարգացման պլանի իրականացման աշխատանքներին:

ՏԱՊ-ի նպատակներն են.

ա. Համախմբել բոլոր նախատեսվող միջոցառումները հնգամյա զարգացման պլանի նպատակների իրականացման շուրջ,

բ. Հնարավորության դեպքում սահմանել միջոցառումների իրականացման ժամկետները:

գ. Սահմանել դեռևս ֆինանսական միջոցներով չապահովված միջոցառումների համար ֆինանսավորման ռազմավարությունը:

ՏԱՊ-ն ըստ ոլորտների, կազմել են Վայքի համայնքապետարանի տարբեր բաժինների աշխատակիցները

ՏԱՊ-ի իրագործման ընթացքում ակնկալվում է 2023 թվականի կտրվածքով ստանալ հետևյալ հիմնական արդյունքները.

- 1) Համայնքի տնտեսության աճի տեմպերի արագացում և դրա հիման վրա շոշափելի արդյունքների արձանագրում.
- 2) Բնակչության եկամուտների աճ և մարդկային աղքատության կրճատում.
- 3) Բնակչության զբաղվածության աճ և գործազրկության մակարդակի նվազում.
- 4) Արդյունաբերության զարգացում.
- 5) Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման ծավալների և ապրանքայնության մակարդակի բարձրացում.
- 6) Համայնքի բնապահպանական իրավիճակի բարելավում
- 7) Բնակչությանը տրամադրվող սոցիալական ծառայությունների որակի և մատչելիության աստիճանի էական բարձրացում.

Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Վայք

ք. Վայք (1956-1990 թվականներին՝ Ազիզբեկով), քաղաք Վայոց Ձորի մարզում, Երևանից 137 կմ հարավ-արևելք՝ Արփա գետի ափին: Վայք է վերանվանվել 1990 թվականի նոյեմբերի 23-ին: Եղեգնաձոր քաղաքից գտնվում է 20 կմ, իսկ Երևան քաղաքից 140 կմ հեռավորության վրա և հանդիսանում է Երևան-Գորիս-Արցախ ճանապարհի հանգույց: Տարածքը հյուսիսից, հյուսիս-արևմուտքից շրջապատված է Եղեգիսի, իսկ հարավից Վայոց ձորի լեռնաշղթաների ճյուղավորությունների խիստ կտրտված և թեք լանջերով, միայն հյուսիս-արևմտյան մասում Եղեգիսի լեռնաշղթայի հարավային ճյուղավորությունների վրա հանդիպում են համեմատաբար հարթեցված հեղեղատարով քիչ կտրտված տեղամասեր: Վայքի տարածքով հոսում է Արփա գետը: Գարնանային վարարումները միջին հոսանքում սկսվում են մարտ ամսվա կեսերից, բարձրակետին հասնում են ապրիլին կամ մայիսին, գետի հաստատուն մակարդակը նկատվում է հուլիսի կեսերին: Վարարումները տևում են 90-120 օր: Գետը սնվում է անձրևաջրերով և ձնհալի ջրերով: Գետի վտակները հեղեղաբեր են: Ձմռանը գետը ափային մասում սառցակալում է: Վայքի տարածքի հողային ծածկույթը խիստ աղքատիկ է: Տնտեսությունների թիվը՝ 1870:

Ազատեկ

Բնակավայրի կենտրոնի հեռավորությունը մարզկենտրոնից՝ 24 կմ, Վայքից 7 կմ է: Բնակավայրի կենտրոնի բարձրությունը ծովի մակերևույթից՝ 1625 մ է: Ազատեկ անունը ծագել է նախկին Ազատ գյուղի անվանումից: 1828 թվականին Խոյից ու Սալմաստից գաղթած հայերը հիմնում են Ազատեկ գյուղը: Գյուղատնտեսական գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ անասնապահությունը, դաշտավարությունը և այգեգործությունը: Հողեր (ընդամենը)՝ 6685,91 հա, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 6542.58 հա, որից՝ վարելահող՝ 785.09 հա, բազմամյա տնկարկ՝ 76.63 հա, արոտ՝ 2577.96 հա, խոտհարք՝ 61.90 հա, այլ հողատեսք՝ 3041.00 հա, բնակավայրերի հողեր՝ 96.78 հա, արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողեր՝ 20.24 հա, էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի և կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողեր՝ 4.80 հա, հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր՝ 6.62 հա, ջրային հողեր՝ 14.89 հա

Փոռ

Գյուղը գտնվում է Արփա գետի ձախ կողմում, Վայքի լեռների հյուսիսային փեշերին, մարզկենտրոնից՝ 27 կմ հարավ-արևելք: Այն վերաբնակեցվել է 1928 թվականին: Գյուղը շրջապատված է վեհ ու հիասքանչ լեռնաշղթաներով, որոնք հարուստ են ֆլորայով և ֆաունայով: Ազգաբնակչությունը հիմնական զբաղվում է հողագործությամբ, այգեգործությամբ, անասնապահությամբ ու մեղվաբուծությամբ:

Արին

Գյուղը գտնվում է Հայաստանի Վայոց Ձորի մարզում, մարզկենտրոնից՝ Եղեգնաձորից, 22 կմ հարավ-արևելք: Արին գյուղը ծովի մակերևույթից 1630 մ բարձրության վրա է գտնվում: Արին բնակավայրը հյուսիս-արևելքից սահմանակից է Հերիեր, հյուսիս արևմուտքից՝ Մալիշկա բնակավայրերին: Բնակչությունը զբաղվում է դաշտավարությամբ, անասնապահությամբ, մեղվապահությամբ, այգեգործությամբ: Ցորենը հիմնականում լինում է աշնանացան, իսկ գարին՝ գարնանացան: Համայնքի տարածությունը 6056,31 հեկտար է, բնակելի տարածքը՝ 34 հեկտար: Գյուղում գործում են՝ դպրոց, ակումբ, բուժկետ: Բնակավայրը ունի խմելու ջրի 1 ինքնահոս ջրաղբյուր՝ 8-լ/վրկ.ելքով:

Բարձրունի

Բնակավայրը գտնվում է Վայոց ձորի մարզի Վայքի տարածաշրջանում: Գյուղը սահմանամերձ բնակավայր է, Վայքի տարածաշրջանից հեռու է 28 կմ, գտնվում է ծովի մակարդակից 1950մ բարձրության վրա: Կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է ,ամռանը՝ զով: Տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 350-400մմ: Բնական լանդշաֆտները կիսաանապատներ են և չոր տափաստաններ, որոնց մի մասը վերամշակվել են՝ վերածվել կուլտուր- ոռոգելի լանդշաֆտների: Գյուղը հիմնադրվել է 19-րդ դարի սկզբներին, այն վերաբնակեցվել է 1928 թվականին՝ Արեմտյան Հայաստանի Խոյ, Սալմաստ գավառներից ներգաղթված հայերով: Գյուղի կենսագործունեության գլխավոր ճյուղը գյուղատնտեսությունն է: Կլիման նպաստավոր է այգեգործության, հացահատիկային, կերային մշակաբույսերի աճեցման համար: Մարդիկ զբաղվում են անասնապահությամբ ու մեղվաբուծությամբ: Պահուստային հողերը չեն օգտագործվում սահմանամերձ լինելու պատճառով:

Խնձորուտ

Բնակավայրը գտնվում է ՀՀ Վայոց ձորի մարզի հարավ-արևմտյան հատվածում, սահմանակից է մարզի Նոր Ազնաբերդ, Մարտիրոս, Գնիշիկ գյուղերին և Նախիջևանի Հանրապետությանը: Գյուղը հիմնադրվել է 1827թ. ռուս-պարսկական Գյուլիստանի պայմանագրի համաձայն՝ Պարսկաստանից հայ ազգաբնակչության ներգաղթի արդյունքում: Չնայած բնակլիմայական անբարենպաստ պայմաններին (սակավաջուր, չոր կիսատափաստանային հողերի) գյուղն աստիճանաբար զարգանում է և ապահովում բնակչության աճ: Մինչև խորհրդային կարգերի հաստատումը գյուղը պատկանել է Նախիջևանի նահանգի Շարուր Դարալագյազ գավառին: Խնձորուտը հարևան գյուղերից կտրված է շուրջ 20 կմ-ով և թշնամու (Նախիջևանի) դեմ հանդիման ունի շուրջ 25կմ սահման: Բնակչության հիմնական զբաղվածությունը եղել է անասնապահությունը և հողագործությունը: Գյուղն ունի դպրոց, բուժկետ:

Մարտիրոս

Մարտիրոսը մեկն է Վայոց ձորի, ինչպես նաև ողջ Հայաստանի այն սակավաթիվ գյուղերից, որի հիմնադրման ստույգ տարեթիվը և հիմնադրողների անունները պահպանվել են: Այդ կարևոր տեղեկությունը արձանագրված է գյուղամիջի մեծ աղբյուրի մոտ 1283թ. վարդագույն գրանիտից կանգնեցված երեք մետրից ավելի բարձրություն ունեցող գեղաքանդակ խաչքարի վրա: Փաստերը վկայում են, որ Մարտիրոսը Պոռշ իշխանի հրամանով կառուցվել է ոչ թե ամայի վայրում, այլ վերակառուցվել է մի գյուղ, որը ունեցել է իր բնակիչները: Մարտիրոսը, իր ավելի քան 700 տարվա պամության ընթացքում, թողել է բազմաթիվ պատմական ու մշակութային արժեքներ: Մարտիրոսի ամենանշանավոր ճարտարապետական հնությունը 13-րդ դարի վիմափոր Սուրբ Աստվածածին վանքն է, որը գտնվում է գյուղից 2,5 կմ հարավ-արևելք: Վանքն ամբողջությամբ կերտված է Նզար սարի ներսում, ստորգետնյա լեռան մեջ: Ըստ պահպանված արձանագրությունների, վանքը 1286 թվականին կառուցել է Մարտիրոս Վարդապետը, իսկ ճարտարապետն է եղել քարագործ Գրիգորիկը: Վիմափոր եկեղեցին Գեղարդից հետո ամենանշանավոր և խոշոր ժայռափոր ճարտարապետական համալիրն է Հայաստանում, իսկ ներքին հնչեղությամբ այն առաջինն է հայ եկեղեցական շինարարության մեջ՝ իր կառուցողական բարձր արվեստով: Սահմանակից բնակավայրերն են՝ հյուսիս-արևելքից՝ Զառիթափը, հարավարևմուտքից՝ Մերսը, Խնձորուտը, հարավ-արևելքից սահմանակից է Նախիջևանի հանրապետությանը: Գյուղի տարածքը բաժանված է երկու ենթագոտիների՝ չոր լեռնատափաստանային և բարձր լեռնատափաստանային:

Մերս

Մերս գյուղը ՀՀ Վայոց ձորի մարզի բարձր լեռնային և սահմանամերձ բնակավայրերից է: Մերսն ունի հին ու վաղեմի պատմություն: Հիմնադրման տարեթիվն անհայտ է: Հայտնի է, որ գյուղը պատկանելիս է եղել պատմական Հայաստանի Սյունիք նահանգին: Պահպանվում է գյուղի եկեղեցին, որի հիմնադրման տարեթիվը նույնպես անհայտ է: Սակայն հայտնի է, որ եկեղեցին վերանորոգվել է 1525 թվականին: Գյուղի բնակիչները 1604 թվականին գաղթվել են Շահ Աբասի կողմից: Գյուղը վերաբնակեցվել է 1828 թվականին, պապերը Պատմական Հայաստանի Սալմաստ գավառի Սաֆրա գյուղից գաղթած հայ ընտանիքներով: Մերսը, լինելով սահմանամերձ գյուղ, 1988-1994 թվականներին նորից հայտնվել է պատերազմական իրավիճակում, սակայն իր բնակիչների վճռականության շնորհիվ դարձել է անխոցելի մի ամրոց: Մերս բնակավայրի բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ և հողագործությամբ:

Գոմք

Վայոց ձորի շատ հին շենքերից է Գոմքը: Այն գրով հիշատակված է Ստեփանոս Օրբելյանի մեծարժեք երկում: Մեծանուն պատմիչը պարզել է, որ Գոմք գյուղը վեց չափ հարկ է տվել Տաթևի վանքին, ինչն էլ նշանակում է, որ շենք եղել է ոչ շատ մեծ: Գյուղն այդպես էլ հիշատակված է՝ և հիմնագուրկ է այն ենթադրությունը, թե դա հին Գոմեր գյուղն է: Շենք եղել է ոչ շատ մեծ, սակայն աչքի է ընկել իր մի հրաշալի զարդով, որը մեր բազմադարյան ճարտարապետության եզակի նմուշներից է: Դա որմնափակ խաչքար-մատուռն է՝ իր կառուցվածքով, մտահաղացմամբ, քանդակներով և վիմագիր հիշատակարաններով մի անգնհատելի կոթող: Ըստ պահպանված արձանագրության՝ Խաչքար-մատուռը կառուցվել է 1263 թվականին: Գյուղամիջում գտնվում է եկեղեցու ավերակներ, որն իր ոճով ավելի շատ նման է 16-17-րդ դարերի ճարտարապետական աշխատանքներին: 1989թ-ին լքված գյուղ են եկել Սումգայիթից, Բաքվից, Կիրովաբադից և այլ վայրերից մագապուրծ փախած առաջին հայ բնակիչները: Գոմք բնակավայրը գտնվում է ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Վայքի տարածաշրջանի, Ախտա գետի ափամերձ լանջերի վրա, ծովի մակարդակից 1800մ բարձրությամբ: Սահմանակից է Զառիթափ և Արտավան համայնքներին և Նախիջևանին: Բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ ու հողագործությամբ:

Նոր Ազնաբերդ

Նոր Ազնաբերդը (նախկինում Գյուլիստան) կառուցվել է 1949 թվականին, բնակեցված է եղել ադրբեջանցիներով: 1988թ. հայ-ադրբեջանական դեպքերից հետո այն վերաբնակեցվել է Նախիջևանի Ինքնավար Հանրապետության Զնաբերդ գյուղից Հայաստան փախած հայերով: Գյուղի ընդհանուր տարածքը կազմում է 1191 հա, ունի 44 բնակելի տուն: Գյուղի միջով անցնում է Զահուկ և Լվիս կոչվող գետակները: Գյուղը սահմանակից է Նախիջևանի Բզկով գյուղին, որի հետ ունի մոտ 5կմ սահման, սահմանակից է նաև Վայք համայնքի Խնձորուտ և Մերս գյուղերին: Ծովի մակերևույթից բարձր է 1630մ: Գյուղը կրթական հաստատություն չունի, երեխաները հաճախում են հարևան Խնձորուտ գյուղի դպրոց:

Կարմրաշեն

Կարմրաշեն (նախկինում՝ Քյոթանլի, Քյոթանլու) գյուղը գտնվում է Հայաստանի Վայոց ձորի մարզի Վայքի տարածաշրջանի հյուսիսարևմտյան կողմում գտնվող Վայոց լեռան ստորոտում, Հերիեր գետի վերին հոսանքի բարձրադիր սարավանդում: Ծովի մակարդակից բարձր է 2030 մ: Սահմանակից է՝ հյուսիս-արևելքից՝ Զերմուկ, հարավ-արևելքից՝ Հերիեր, հարավ-արևմուտքից՝ Մալիշկա, հյուսիս-արևմուտքից՝ Գողթանիկ բնակավայրերին : Շրջակայքում կան անտառակներ: Մոտակայքում գտնվող հրաբխային խարամներն օգտագործվում են որպես շինարարական ավազ: Տեղանքը քամոտ է: Գյուղի հիմնադրման տարեթիվը ստույգ չէ: Գյուղի շրջակայքում կան հնավայրեր և պատմաճարտարապետական կոթողներ: Գյուղից մեկ կմ հարավ-

արևելք գտնվում է Պողոս-Պետրոս խաչքարը, հարավ-արևմուտքում խարաբաներ գյուղատեղին է, հյուսիս-արևմուտքում՝ Գենգարա գյուղատեղին: Խաչքարերը վերաբերում են 10-13-րդ դարերին: Ղևոնդ Ալիշանը Կարմրաշենին է նույնացնում Սյունիք աշխարհի Վայոց ձոր գավառում հիշատակվող Գուտենի գյուղը: 1963 թվականին այստեղ հիմնվել էր բանավան՝ Արփա-Սևան ջրատարի բանվոր-ծառայողների համար: Այժմյան գյուղի տարածքը բնակեցվել է 1916 թվականից 1925 թվականն Նախիջևանից ներգաղթածներով, ինչպես նաև Գնդեվազից, Վերնաշենից և այլ վայրերից եկածներով:

Զառիթափ

Զառիթափ բնակավայրը գտնվում է Հայաստանի Վայոց ձորի մարզում, մարզկենտրոնից՝ 27 կմ հարավ-արևելք, Արփա գետի ձախ կողմում: Գյուղը Վայք-Մեղրի մայրուղուց հեռու է 6 կմ:

Զառիթափ բնակավայրը հիմնադրվել է 1829 թ.-ին: Գտնվում է Վայքի լեռնաշղթայի հարավարևելյան մասում: Ծովի մակերևույթից բարձր է 1400-2100 մ: Հյուսիս արևելքից սահմանակից է պետական անտառ-արգելանոցին, արևելքից Գոմք գյուղին, հարավից Մարտիրոս գյուղին, արևմուտքից Փոռ և Ագատեկ գյուղերին:

Գյուղի հյուսիսային սահմանով անցնում է Արփա գետը: Գյուղը փոված է յոթ բլուրների վրա, գյուղամիջով անցնում է Փշոնք գետը, որին միանում են չորս փոքրիկ վտակներ: Բնակչությունը զբաղվում է անասնապահությամբ, պտղաբուծությամբ, բանջարաբուծությամբ: Ընդհանուր հողատարածքը կազմում է 5346 հեկտար, որից՝ մշակովի հողերը՝ 3860 հեկտար վարելահողերը՝ 485 հեկտար, այգիները՝ 12 հեկտար, արոտավայրեր՝ 3050 հեկտար:

Արտավան

Գտնվում է Վայոց ձորի մարզի Վայքի համայնքում՝ Վայք-Սիսիան խճուղու աջ կողմում, մարզի հարավարևելյան մասում: Հյուսիսից և արևելքից սահմանակից է Սարավանին, արևելքից՝ Սյունիքի մարզին, հարավ-արևելքից՝ պետական սահմանին /Ադրբեջանի Հանրապետություն/, հարավից և հարավ-արևմուտքից՝ Գոմքին, արևմուտքից՝ Զառիթափին, հյուսիս-արևմուտքից և հյուսիսից՝ Գնդեվազ գյուղական բնակավայրերին: Գյուղը հիմնադրվել է 10-18-րդ դարերում: Մինչև 1949 թվականը գյուղը կոչվել է Զուլ, որը համապատասխանում է գյուղի այժմյան տարածքին: Բնակչությունը ռուս- պարսկական պատերազմի տարիներին ներգաղթել է Խոյ, Սալմաստ գավառներից, նախ բնակվել է Ախաչ գյուղում, ապա այնտեղից տեղափոխվել և վերաբնակվել Զուլում: Գյուղը վերաբնակեցվել է 1949թ. մարտ ամսից ու վերանվանվել՝ Արտավան: Գյուղը գտնվում է ծովի մակերևույթից 1860մ բարձրության վրա: Կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է , ամռանը՝ զով: Հաճախակի են չորային, երաշտի տարիները: Գյուղից վերև բարձրաբերձ գագաթներով սարեր են, որոնց լանջերից բխող աղբյուրները խմելու և ոռոգման ջուր են մատակարարում գյուղին: Գյուղի տնտեսության գլխավոր ճյուղը գյուղատնտեսությունն է: Հիմնականում զբաղվում են հողագործությամբ և անասնապահությամբ:

Զեդեա

Գյուղը 1988 թվականի նոյեմբեր ամսից վերաբնակեցվել է Նախիջևանի շրջանի Ագնաբերդ գյուղից արտագաղթած հայերով: Այն փոված է Վարդաբլուր և Հարսնասար լեռների ստորոտում՝ ծովի մակերևույթից բարձր է 1500-1600 մ: Գյուղն ավելի հին է քան ենթադրվում է, որի վկայությունն են զարդաքանդակներով խաչքարերը և հունական տառերով գերեզմանաքարերի արձանագրությունները, ինչից կարելի է ենթադրել, որ այստեղ ապրել են հայեր, հույներ, ադրբեջանցիներ, որից հետո այս գյուղում իրենց հանգրվանն են գտել Նախիջևանից տեղահանված հայերը: Գյուղի շրջակայքում կա երկու հին գյուղատեղիներ: Գերեզմանաքարերի արձանագրություններից ենթադրվում է, որ գյուղերից մեկը հունական է եղել: Հին հայկական

գերեզմանոցի մոտակայքում հայտնաբերվել է ջրաղաց, ինչը թույլ է տալիս ենթադրել, որ գյուղի բնակիչները նախկինում էլ զբաղվել են հացահատիկի մշակությամբ: Բոլոր ժամանակներում գյուղի հիմնական եկամտի աղբյուրը եղել է հողագործությունը և անասնապահությունը: Մինչև 1988 թվականը գյուղն անվանվել է Զեյթա, իսկ 1988 թվականի վերաբնակեցումից հետո՝ Զեդեա: Ըստ Ստեփանոս Օրբելյանի՝ դեռ միջնադարում գոյություն է ունեցել Վայոց ձոր գավառի Զեդյա գյուղը: Գյուղի պատմության վերաբերյալ այլ մանրամասներ չկան: Գյուղը գտնվում է ՀՀ Վայոց ձորի մարզի հյուսիս արևելյան մասում: Սահմանակից է մարզի Ագարակաձոր, Վայք, Մալիշկա ու Ագատեկ համայնքներին: Գյուղի տարածքով անցնում է Արփա գետը:

Հեռեր

Բնակչությունը զբաղվում է անասնապահությամբ, հացահատիկի, կերային կուլտուրաների մշակությամբ և պտղաբուծությամբ: Հերիերից մոտ 1 կմ հյուսիս-արևելք գտնվում է VIII դարից հիշատակվող Սուրբ Միոն մենաստանը՝ կազմված երկու եկեղեցուց և մատուռից: Հերիերում՝ Սուրբ Միոն միանավ եկեղեցին հնագույնն է (կառուցված կիսամշակ ավազաքարով) և ունի հայ ճարտարապետության համար եզակի հորինվածք, ուղղանկյուն թաղածածկ դահլիճը արևելքից և արևմուտքից ավարտվում է կիսաշրջանաձև աբսիդով: Նրան հարավից կից Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին (1282-1283) նույնպես միանավ է, թաղածածկ, արևելքում՝ երկու միմյանց հավասար կիսաշրջանաձև աբսիդներով: Միանավ փոքրիկ մատուռը կից է Սուրբ Միոն եկեղեցուն հյուսիսից: Պարսպապատ մենաստանի գերեզմանոցում կան XIII-XVII դդ. արձանագրություններով խաչքարեր: Գյուղամիջի Սուրբ Գևորգ եկեղեցին (XIX դար) երկու զույգ մույթերով եռանավ բազիլիկ է: Հերիերից հարավ պահպանվել են կիսավեր Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մատուռը (1296) և Սուրբ Գևորգ (Զիքի վանք, 1297) փոքր եկեղեցին, իսկ մոտ 1 կմ հարավարևելյան, լեռան գագաթին՝ «Կապույտ» ոչ մեծ բերդը (XIII-XIV դարեր): Հերիերից 3 կմ հյուսիս, գյուղատեղիում պահպանվել է կիսամշակ բազալտով կառուցված եկեղեցու աբսիդը, որի մոտ, պատվանդանի վրա կանգուն են երկու քանդակազարդ խաչքարեր: Գյուղատեղիի շրջակայքում կան 1282 թ. մեծ ու շքեղ խաչքար, XIII-XV դդ. պարզունակ քանդակներով ոչ մեծ խաչքարեր, կենցաղային թեմաներով քանդակազարդ տապանաքարեր:

Սարավան

Սարավանը վերաբնակեցվել է 1988թ-ին: Նախկինում՝ 781թ-ին Սարավան գյուղի տարածքում է գտնվել Թերի բնակավայրը: Գյուղի տարածքում կան հին խաչքարեր և գերեզմանաքարեր: 1988թ-ից գյուղը բնակեցվել է երիտասարդ ընտանիքներով: Այն կազմված է երեք բնակավայրերից՝ Սարավան, Սարալանջ և Ուղեձոր: Սարավան գյուղը գտնվում է ծովի մակերևույթից 1600 մ բարձրության վրա: Լեռնային գյուղ է, շրջափակված է գեղեցիկ անտառներով: Համայնքի տարածքով է անցնում Երևան-Մեղրի միջպետական մայրուղին, որի աջ և ձախ կողմերում են գտնվում Սարավան և Սարալանջ գյուղերը: Բնակավայրը սահմանակից է Վայոց ձորի մարզի Արտավան, Գնդեվազ բնակավայրերին և Սյունիքի մարզի Գոռայք համայնքին: Գյուղում հիմնվել են նոր այգիներ, բնակչության մեծ մասն զբաղվում է անասնապահությամբ:

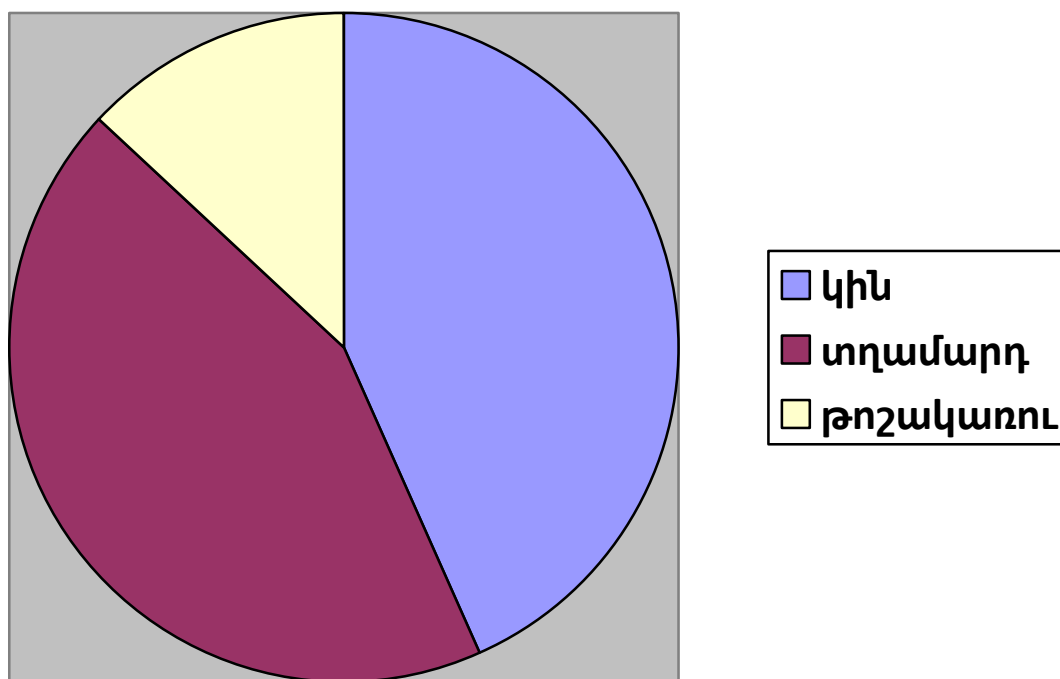
Վայք համայնքի քաղաքային բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է առևտրով, հյուրանոցային բիզնեսով, սպասարկման ոլորտով, իսկ գյուղական բնակչությունը՝ անասնապահությամբ և հողագործությամբ, մեղվաբուծությամբ, պտղաբուծությամբ, ինչը ոչ բոլոր դեպքերում է ապահովում բավարար եկամուտներ ապրուստի միջոցները հոգալու համար, նպաստում համայնքի բնակչության միգրացիայի աճին, հետևաբար համայնքում առաջնային անհրաժեշտություն է աշխատատեղերի

ստեղծումը:

Վայք խորոշարցված համայնքն ունի բազմաթիվ կարիքներ, որոնք օրակարգային հարցեր են՝ նորացված գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերում, փողոցային լուսավորության խնդիրներ, աղբահանություն, ներհամայնքային և հանդամասային ճանապարհների բարեկարգում: Գյուղական ոչ բոլոր բնակավայրերում կան երիտասարդական և այլ ժամանացային կենտրոններ: Համայնքը գտնվում է Վայոց Ձոր մարզի աշխարհագրական կենտրոնում: Այն հանդիսանում է տուրիստական ճամփորդությունների խաչմերուկ՝ համայնքով է անցնում դեպի Ջերմուկ, Սյունիք, Արցախ և Իրանի Իսլամական Հանրապետություն տանող ճանապարհները:

Բնակավայրերը	Ընդ. բնակիչ	տղամարդի կ	կանայ ք	65 տ. և բարձր թոշակառու ներ	ծառայողներ	Աշխատունակ բնակիչ
Վայք քաղաք	6574	3294	3280	1087	196	2646
Զառիթափ	1392	674	718	177	34	277
Մարավան	294	145	149	68	4	83
Արտավան	320	146	174	43	4	139
Գոմք	243	107	136	27	7	95
Մարտիրոս	590	315	275	72	13	147
Մերս	211	96	115	24	5	54
Բարձրունի	368	207	161	64	35	140
Խնձորուտ	517	267	250	77	42	204
Նոր Ազնաբերդ	147	76	71	15	2	67
Զեղեա	164	80	84	15	8	71
Հերիեր	670	319	351	81	17	234
Արին	310	150	160	26	8	154
Կարմրաշեն	212	130	82	30	2	82
Փոռ	145	80	65	24	1	43
Ազատեկ	590	310	280	82	8	223
ընդամենը	12747	6397	6351	1912	386	4659

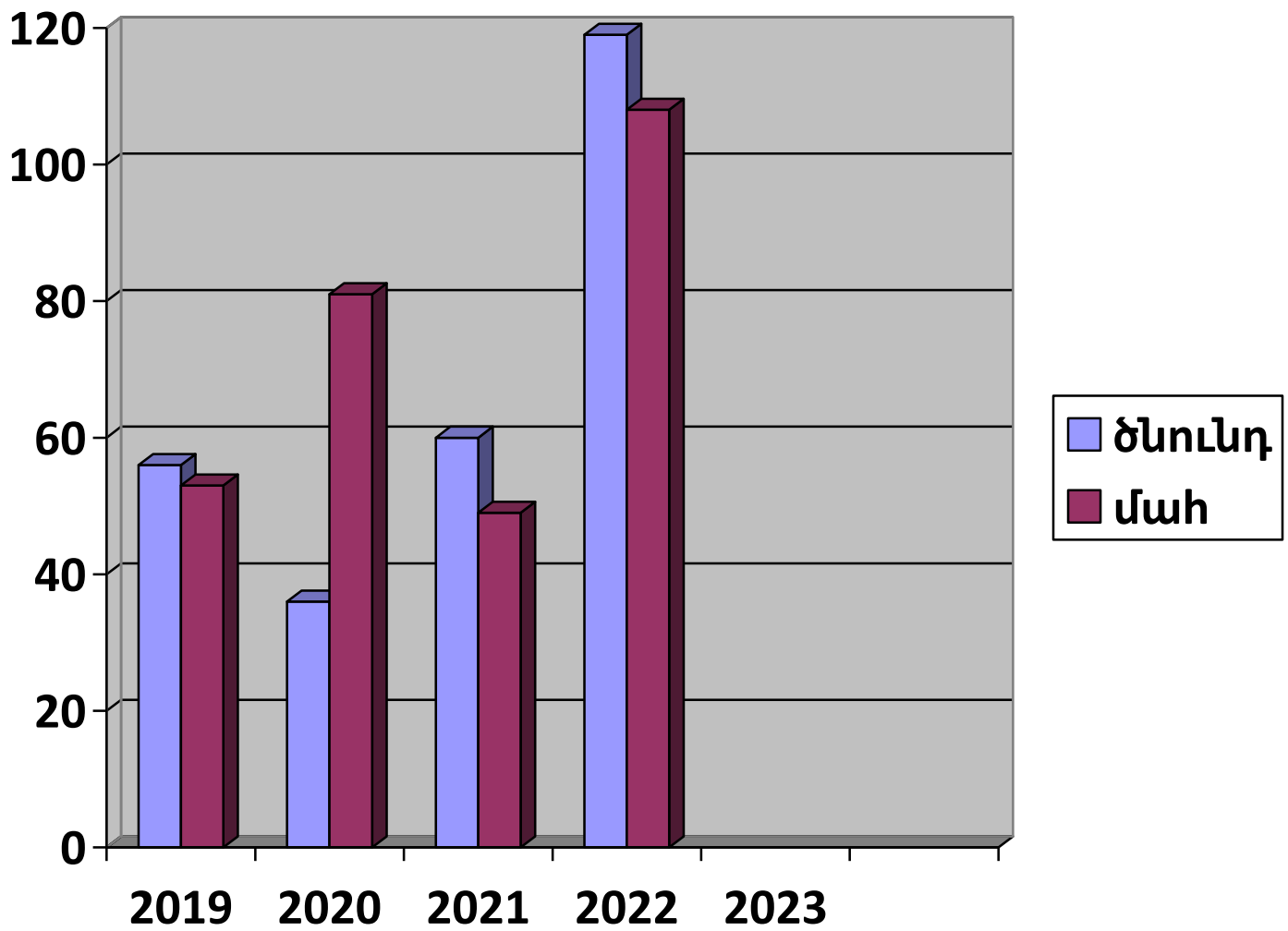
ՄԵՌԱՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՄԱՆԴԼԱԿ



ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՄԱՆԴԼԱԿ

Տարի	Ծնունդների թիվը	Մահերի թիվը	Բնական աճը
2019	56	53	3
2020	36	81	-45
2021	60	49	11
2022	119	108	11
2023	15	7	8

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ԱՃԸ



2 Համայնքի տեսլականը և ոլորտային նպատակները

Համայնքի տեսլականը՝

Վայք համայնքը բարեկարգ և բարեկեցիկ համայնք է՝ զարգացած գյուղատնտեսությամբ ու ենթակառուցվածքներով, որտեղ բնակչության գերակշիռ մասն ունի զբաղվածություն և բավարար կենսապայմաններ:

Աղյուսակ 1. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշները

Ցուցանիշ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեք
Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թվի տեսակարար կշիռը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվի մեջ (%)	11	
Համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռն ընդհանուր եկամուտների մեջ (%)	4	
Համայնքում հաշվառված բնակիչների ընդհանուր թիվը (մարդ), այդ թվում՝	12747	
Այլ ցուցանիշ		

Աղյուսակ 2. Համայնքի ոլորտային նպատակները

Ոլորտային նպատակ	Վերջնական արդյունքի՝		
	Ցուցանիշ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեք
Ոլորտ 1. Ընդհանուր: Ապահովել տեղական ինքնակառավարումը՝ Վայք բազմաբնակավայր համայնքում, ունենալ բնակչությանը մատուցվող համայնքային ծառայությունների արդյունավետ և թափանցիկ կառավարման համակարգ	Տեղական ինքնակառավարման մարմինների արդյունավետ, հասցեական, մասնակցային և ուղենշված գործունեություն, %	70	75
Ոլորտ 2. Քաղաքաշինություն և կոմունալ տնտեսություն: 1. Կազմակերպել համայնքի քաղաքաշինական նորմերի, համայնքային գույքի և ենթակառուցվածքների, հանրային վայրերի պահպանումն ու զարգացումը 2. Ապահովել համայնքի բնակիչների առողջության և շրջակա միջավայրի վրա աղբի բացասական ներգործության նվազեցումն ու չեզոքացումը 3. Ստեղծել բնակության համար հարմարավետ և էկոլոգիապես անվտանգ պայմաններ 4. Ապահովել համայնքի քաղաքաշինական զարգացման նորմերը	Համայնքային գույքի և ենթակառուցվածքների, հանրային վայրերի բարելավված վիճակը, %	65	75
	Սանիտարահիգիենիկ ու էկոլոգիական պայմանների ապահովումը, %	20	25
	Հանրային տարածքների մաքրության աստիճանը, %	55	90
	Համայնքի գլխավոր հատակագծի առկայություն	այո	այո
Ոլորտ 3. Կրթություն: Կազմակերպել նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական դաստիարակության որակյալ ծառայություններ	Նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության որակը, %	75	95
Ոլորտ 4. Մշակույթ և երիտասարդության հետ տարվող աշխատանքներ: Կազմակերպել համայնքի մշակութային կյանքը, աջակցել մշակութային նախաձեռնությունների իրականացմանը, խթանել միջոցառումներին բնակիչների ակտիվ մասնակցությունը	Համայնքի մշակութային նախաձեռնություններին բնակիչների մասնակցությունը, %	55	75
Ոլորտ 5. Սոցիալական պաշտպանություն: Բարելավել համայնքի կարիքավոր ընտանիքների սոցիալական վիճակը	Սոցիալական աջակցություն ստացող անապահով ընտանիքների տեսակարար կշիռը	70	75

	համայնքում առկա սոցիալապես կարիքավոր ընտանիքների մեջ, %		
Ոլորտ 6. Գյուղատնտեսություն: Նպաստել համայնքում գյուղատնտեսության զարգացմանը	Մշակվող հողատարածքների տեսակարար կշիռը ընդհանուր գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մեջ%	80	98
Ոլորտ 7. Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցություն: Ապահովել ՏԻՄ գործունեության մասին տեղեկատվության հասանելիությունը համայնքի բնակիչներին, ներգրավել նրանց համայնքային որոշումների կայացման գործում	Համայնքային բյուջեի, հնգամյա զարգացման և տարեկան պլանների, հաշվետվությունների հանրային լսումների կազմակերպում	90	95

1. 2023 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

Զարգացման ծրագրերի շրջանակներում համայնքում նախատեսվում է 2023 թվականին իրականացնել հետևյալ ծրագրերը՝

1. Համայնքի Գումք, Բարձրունի բնակավայրերի ոռոգման ցանցերի կառուցում
2. Վայք քաղաքի Շահումյան փողոցի ասֆալտապատում:
3. Զառիթափ մանկապարտեզի առաջին մասնաշենքի հիմնանորոգում
4. Սարավան – Սարալանջ գազատարի ներքին ցանցի կառուցում
5. Հերիեր համայնքի 1-ին փողոցի ասֆալտապատում
6. Համայնքի մեքենատրակտորային պարկի թարմացում:
7. Վայքի խոշորացված համայնքում առկա ջրագծերի կապիտալ նորոգում և նոր ոռոգման համակարարգների կառուցում և շահագործում:
8. Աղբահանության համակարգի բարելավում, այդ թվում նոր աղբատար մեքենաների ձեռքբերում, գյուղական համայնքներում աղբահանության կազմակերպման բարելավում, աղբավայրերի բարեկարգում և ծառատնկման աշխատանքներ:
9. Զբոսաշրջությանը վերաբերվող ծրագրերին ակտիվ մասնակցություն և խթանում:
10. Ազատեկ, Արին բնակավայրերի ջրագծերի , գլխամասային կառույցների ներքին և արտաքին ցանցերի հիմնանորոգում:
11. Վայք համայնքի Վայք քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների օդատար և ծխատար խողովակների վերականգնման աշխատանքներ :
12. Վայք համայնքի 15 բնակավայրերի ներբնակավայրային փողոցների ասֆալտապատում:

4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի բյուջեի եկամուտները գոյանում են համայնքի բյուջե վճարվող հողի հարկից, շենքերի և շինությունների գույքահարկից, փոխադրամիջոցների գույքահարկից, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց անշարժ գույքի հարկից, վարձակալական վճարներից, տեղական տուրքերից, պետական տուրքերից, տեղական վճարներից, ֆինանսական համահարթեցման նպատակով տրվող դոտացիաներից, այլ դոտացիաներից և պետբյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներից: Համայնքի 2022 թվականի բյուջեի եկամտային մասում նախատեսվել են 929679.4 հազար դրամ եկամուտներ, իսկ փաստացի հավաքագրվել է 749575.2 հազար դրամ: Համայնքի 2022 թվականի բյուջեի ծախսային մասում նախատեսվել են 1080331.4 հազար դրամ ծախսեր, իսկ փաստացի կատարվել է 890148.2 հազար դրամի ծախս:

Վայք խոշորացված համայնքի 2023 թվականի տարեկան բյուջեի եկամտային մասում նախատեսվել են 762863.0 հազար դրամ եկամուտներ, իսկ ծախսային մասում նախատեսվել են 814188.3 հազար դրամ ծախսեր:

Համայնքի 2022Ա. մԱձճ»Հ »ԻՅտային մասում ԿՅԷՅ»ԷՅԷ »Կ 883577,3 ՆՅՅ. ԴՅՍԻ եկամուտներ, իսկ փաստացի ՆՅՅՅ.ճԷՅԷ չ 790720,2 ՆՅՅ. ԴՅՍ եկամուտ, այսինքն՝ ՅԷՅՅԴՅՅԱ ԻՅճԷՅԷ չ 89,5%-ձի, ձճՅՅ.

				/ՆՅՅ. ԴՅՍ/
	Եկամուտների աԿԻԿձՍԸ	ԿՅԷՅ»ԷՅԷ	ԿՅԷՅՅՅ	ԻՅճԷՅՅ %
1	ԶձՅՅ ՆՅճԷ	4506,0	4179,3	92,7
2	ՊձՅՅՅՅճԷ շենքերի և շինությունների	1100,0	1057,2	96,1
3	Անշարժ գույքի հարկ	14500,0	16092,8	110,9
4	ՊձՅՅՅՅճԷ փոխադրամիջոցների	60000,0	65226,6	108,7
5	ԷՅՅՅՅ ԶձճՅՅճԷ	8710,0	12297,2	141,2
6	Պետական ԶձճՅՅճԷ	2000,0	3312,4	165,6
7	ԻճՅՅՅԶձՅՅՅՅՅՅՅ ՍձճՅՅճԷ	157460,4	134517,2	85,4
8	ձՅՅԶԶՅՅՅ ընթացիկ դրամաշնորհներ /դոտ. և նպ. հատ./	343537,0	343656,7	100,0
9	ՊՅՅԶԶՅՅՅ և ոչ պաշ. կապիտալ դրամաշնորհներ	245364,0	170714,7	69,6
10	Տեղական վճարներ	29700,0	25771,8	86,8
11	Այլ եկամուտներ	16699,9	13894,3	83,2
	ԱԿՅՅՅՅՅ	883577,3	790720,2	89,5:

Համայնքի 2022Ա. մԱձճ»ի ծախսային մասում ԿՅԷՅ»ԷՅԷ »Կ 1034331,4 ՆՅՅ. ԴՅՍԻ ԻՅԷՅճԷ, իսկ

÷³ëտացի ի³³հի»É Է 890148,2 հազ. դրամի ի³Éë, որից.

/Ն³½. ¹հ³Ù/

	Ծախսերի աÝի³ÝáðÕը	ն³É³ի»ëí³	փ³ë³óÇ	ի³³հÙ³Ý %
1	Համայնքապետարանի պահպանման ծախսեր	283201,0	239242,8	84,5
2	Աշխատակազմի գծով ըÝ¹հանուր մÝáðÕÁÇ ի³é³ÕáðÕÁáðÝÝ»հ	1999,0	1999,0	100,0
3	ԸÝ¹հանուր մÝáðÕÁÇ Ն³Ýհային ի³é³ÕáðÕÁáðÝÝ»հ	48127,4	22896,5	47,6
4	Գյուղատնտեսություն	47000,0	43700,0	93,0
5	Ոռոգում	153447,0	110034,4	71,7
6	Աղբահանում	97500,0	97500,0	100,0
7	Ճանապարհային տրանսպորտ	92942,6	50627,9	54,5
8	Ջհ³Ù³³³հ³áðÕ	109114,4	100510,2	92,1
9	Փողոցների լուսավորում	5000,0	4961,6	99,2
10	Մշակույթի տներ,ակումբներ,կենտրոններ	24000,0	22500,0	93,8
11	Այլ մշակութային ի³½Ù³ի»հ³áðÕÁáðÝÝ»հ	43000,0	39639,0	92,2
12	Նախադպրոցական կրթություն	101500,0	94800,0	93,4
13	Արտադպրոցական դաստիարակություն	64200,0	62811,8	97,8
14	Սáðիալական Ն³íáðí ³հíáÝáðÕÁáլÝÝ»հ	8000,0	3050,0	38,1
15	Պահուստային ֆոնդ	1300,0	0	0,0
16	Տնտեսական հարաբերություններ այլ դասերին չպատկա.	.46000,0	.4125,0	9,0
	ÀÝ¹Ù»ÝÁ	1034331,4	890148,2	86,1

Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՄ) վերլուծություն

Ուժեղ	Թույլ
<i>Բնական մրցակցային առավելություններ</i>	
• Ջրային ռեսուրսների առկայություն • Ոսկու, բազալտի հանքավայրեր • Առողջարանային Ջերմուկ քաղաքին հարևանություն • Մաքուր բնություն, մեղմ, տաք կլիմա • Արևային օրերի ռեկորդային քանակ • Միջպետական մայրուղին, հետագայում, Հյուսիս-Հարավ ավտոմայրուղին անցնում է համայնքի միջով • Բնական և պատմամշակութային բազմաթիվ հուշարձաններ • Գյուղատնտեսական նշանակության մեծաքանակ հողերի առկայություն • Ինքնահոս ոռոգում • Բազմազան բույսերի և դեղաբույսերի առկայություն • Բարձրագույն կրթություն ունեցող մարդկային ռեսուրսներ	• Քաղաքի բրենդավորման բացակայություն • Արտագաղթի բարձր մակարդակ • Հեղեղատարների և ջրահեռացման համակարգերի վատ վիճակ • Սակավ կանաչապատ տարածքներ • Համայնքային ենթակառուցվածքային կառույցների վերանորոգման և գույքի թարմացման անհրաժեշտություն • Գործազրկության բարձր մակարդակ • Ժամանցային վայրերի սահմանափակ հնարավորություն • Ֆինանսական այլընտրանքային միջոցների բացակայություն
<i>Մասնագիտական, մարդկային մրցակցային առավելություններ</i>	
• Տուրիզմի զարգացման մասնագետներ • Տեխնոլոգներ • Ինժեներներ, երկրաբաններ, բժիշկներ, ֆինանսիստներ: • Գործարար ունակություններով մարդկանց մեծ տեսակարար կշիռ • Մեղվաբուծության բարձրորակ մասնագետներ • Բարձրագույն կրթություն ունեցող մարդկանց մեծ տեսակարար կշիռ	• Միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող աշխատանքային ռեսուրսների պակաս • Զբոսաշրջության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների պակաս
<i>Տեխնոլոգիական մրցակցային</i>	

առավելություններ	
• Տնական օդու, գինու, դոշաբի ավանդական տեխնոլոգիաներ • Սառնարանային տնտեսություններ • Գինեգործության ժամանակակից տեխնոլոգիաներ • Այգեգործության ժամանակակից տեխնոլոգիաներ • Մրգի վերամշակման (չիր, օղի) մրցունակ տեխնոլոգիաներ	
ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ
• Վայք համայնքն իր աշխարհագրական դիրքով գտնվում է մարզի կենտրոնում • Համայնքի միջով է անցնում միջպետական մայրուղին • Համայնք այցելող զբոսաշրջության աճ • ՏԻՄ ոլորտում միջազգային կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ծրագրերի շարունակական բնույթ և աճ • Համագործակցության շրջանակների ընդլայնում • Տարբեր միջազգային կառույցների, հիմնադրամների և բարեգործական կազմակերպությունների հետ համագործակցություն • Գյուղական բնակավայրերում միջոցառումների կազմակերպում • Ներդրողների ներգրավում	• Գործազրկության բարձր մակարդակ • Սոցիալապես անապահով ընտանիքների մեծ թիվ • Ներդրումների անբավարար մակարդակ • Շրջակա միջավայրի նկատմամբ անտարբերություն • Բնակչության արտագաղթի մեծ տոկոս • Ֆինանսական այլընտրանքային միջոցների ռեսուրսների բացակայություն

5 Համայնքի զարգացման ծրագրերի, նպատակների առաջադրում և կոնկրետ խնդիրների ձևակերպում

Ստորև ներկայացվում է համայնքի զարգացման ծրագրերի, նպատակների առաջադրում և կոնկրետ խնդիրների ձևակերպում՝ ըստ առանձին բնագավառների.

- ՀՀ Վայոց Ձոր Վայք համայնքի Արին-Կարմրաշեն բնակավայրերի ջրագծի, գլխամասային կառույցների հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Ծրագրի արժեքը՝ 132 965 790 ՀՀ դրամ, որից համայնքի ներդրում՝ 39 889 737 ՀՀ դրամ/30%, պետության ներդրում՝ 70%/ 93 076 053 ՀՀ դրամ:

- ՀՀ Վայոց ձոր մարզի Վայք համայնքի Զառիթափ մանկապարտեզ >> ՀՈԱԿ-ի առաջին մասնաշենքի հիմնանորոգում:

Ծրագրի արժեքը՝ 63 866 200 ՀՀ դրամ, որից համայնքի ներդրում՝ 19 159 860 ՀՀ դրամ/30%, պետության ներդրում՝ 44 706 340 / 70%/ ՀՀ դրամ:

- Վայք համայնքի Գոմք և Բարձրունի բնակավայրերի ջրի ջրագծերի, գլխամասային կառույցների արտաքին ցանցերի հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Ծրագրի արժեքը՝ 49 025 600 ՀՀ դրամ, որից համայնքի ներդրում՝ 15 570 000 ՀՀ դրամ 33 455 600 ՀՀ դրամ պետության ներդրում:

- Վայք համայնքի Շահումյան փողոցի ասֆալտապատում 1825 գծ/մ երկարությամբ:

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 394881470 ՀՀ դրամ, որից համայնքի ներդրում՝ 217184800 ՀՀ դրամ/ 55%/ պետության ներդրում՝ 177696670 ՀՀ դրամ/45%:

- Վայք համայնքի Հերիեր բնակավայրի 1-ին փողոցի ասֆալտապատում 480գծ/մ երկարությամբ:

Ծրագրի արժեքը 32 865 357 ՀՀ դրամ, որից համայնքի ներդրում՝ 18 075 946 ՀՀ դրամ/ 55%/ պետության ներդրում՝ 14 789 411 ՀՀ դրամ/ 45%:

- Վայք համայնքի Ագատեկ բնակավայրի խմելու ջրի ջրագծերի, գլխամասային կառույցների արտաքին ցանցերի հիմնանորոգում՝ 4139 գծմ, նախահաշվային արժեքը՝ 53 594 780 ՀՀ դրամ:

- Վայք համայնքի Վայք քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների օդատար և ծխատար խողովակների վերականգնման աշխատանքներ:

Ծրագրի արժեքը՝ 33 000 000 ՀՀ դրամ:

- ՀՀ Վայոց ձորի Վայք համայնքի 15 բնակավայրերի միջբնակավայրային փողոցների մասնակի ասֆալտապատման աշխատանքներ:

Ծրագրի արժեքը՝ 752 235 000 ՀՀ դրամ, 10100 գծ/մ երկարությամբ:

- Վայք համայնքի Վայք քաղաքի Վ. Համբարձումյան փողոցի, Ջերմուկ խճուղու, Փոռ բնակավայրի, Սարավան-Սարալանջ բնակավայրի գազատարեր տեղադրելու աշխատանքներ:

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 76 014 720 ՀՀ դրամ: